

Kansainvälinen yhteistyö
”Mikä saa yhdistyksen elämään”

Suomen Akateemisten Naisten Liiton seminaari

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran juhlasali

13.1.2014

Marjatta Hietala

Esitykseni sisältö

- Suomen Akateemisten naisten liiton synty osana kansainvälistä kehitystä
- Kansainvälisen yhteistyön muodot
  - Konferenssit
  - Stipendit
  - Kohtauspaikat, esim. Crosby Hall
  - Esikuvien ja viiteryhmän merkitys
- Minkälaiset kansainvälisen yhteistyön muodot saavat yhdistyksen elämään?

Suomen Akateemisten Naisten liiton synty

- Suomen Akateemisten Naisten liiton synty on osa kansainvälistä kehitystä. Se syntyi ensimmäisen maailmansodan jälkimainingeissa anglosaksiselta pohjalta. Saksa oli hävinnyt ja Versaillesin häpeärauha vaikutti laajalti.
- Alku: Kolmen naisen (kohtaaminen vuonna 1918, Columbian yliopiston (New York) Barnard Collegen johtaja Virginia Gildersleeve ja hänen kaksi englantilaista ystäväänsä professori Caroline Spurgeon ja lehtori Rose Sidgwick Yhteisenä huolena Kysymys, mitä naiset voisivat tehdä uuden sodan syttymisen ehkäisemiseksi. Naisten oli osallistuttava yhteiskunnalliseen keskusteluun ja edesautettava rauhan säilymistä kaikin tavoin.
- Akateemisten naisten liitto on lähtenyt pienestä purosta, kuten monet muutkin merkittävät järjestöt tai organisaatiot. Ihmiset tekevät historiaa.

Suomi mukaan..

- Suomalaiset akateemiset naiset kutsuttiin kokoukseen Cambridgessa 10.5.1920
- Suomen Akateemisesti sivistyneiden naisten yhdistyksen - Akademiskt bildade kvinnors förening ensimmäinen pöytäkirjallinen kokous pidettiin 11.5.1922. Forsmanin koululla
Mukana molempien kieliryhmien edustajat ainakin Jenny af Forselles, Britta Hallonblad, Kaino W. Oksanen, Carin Rosenius, Astrid Tammelander, Taimi Wuorinen ja Söderström & co förlag - yhtiön kielentarkastaja, maisteri Ebba Östensson. Yhdistys oli kaksikielinen vuoteen 1927 saakka. Toiminta jakaantui.

Vuonna Suomi oli ensi kertaa mukana International Federation of University Women- liiton järjestämässä kokouksessa Pariisissa

Jäsenet

- Huomautettakoon, että 1990-luvulla International Federation of University Women -liiton jäsenmäärä oli suurimmillaan. Jäseninä oli 71 kansallista liittoa. Jäsenmäärä kasvoi huomattavasti, kun entisen itäblokin maat liittyivät jäseniksi 1990-luvun alussa, mutta suurin osa näistä on eronnut.
- Vuonna 2012 jäsenmaita on 62 ja lisäksi yksilöjäseniä noin 40 muusta maasta. Suomi on kansallisliitoista viidenneksi suurin. Suurempia eurooppalaisia jäsenjärjestöjä ovat Hollanti ja Iso-Britannia.

International Federation of University Women (IFUW)- järjestön konferenssit. Esimerkkejä

- International Federation of University Women järjesti konferensseja yhteisten teemojen ympärille ja auttoi verkostoitumista. Suuntautuminen länteen.
- Ensimmäinen IFUW:n suuri konferenssi pidettiin kesällä 1920 Lontoossa. Tähän Lontoossa Regent's Parkissa sijaitsevaan Bedford Collegen kokoukseen osallistui 32 naista 14 eri maasta
- Aluksi kokoukset joka 2. sittemmin joka 3.vuosi
- Suomessa on järjestetty kaksi International Federation of University Women (IFUW)- järjestön konferenssia, 1959 ja 1989.
- Vuonna 2012 Helsingissä pidettiin University Women of Europe – liiton yleiskokous

International Federation of University Women (IFUW)- järjestön konferenssi Helsingissä 1989

Alueelliset tapaamiset 1960-luvulta alkaen

- Eurooppalaiset akateemisten naisten kansallisliitot ryhtyivät järjestämään kansainvälisiä seminaareja maailmanliiton kokousten rinnalle, Suomi yksi ensimmäisiä. Vuonna 1969 järjestetyn Aulangon kansainvälisen seminaarin teemana oli Akateemisesti koulutettujen naisten opiskelu ja uramahdollisuudet, osallistujia 100
- 1950-luvulla alueellisia tapaamisia Kaakkois-Aasiassa. Pakistanilaiset naiset järjestivät Karchissa seminaarin ennen liittoneuvoston kokousta 1967, 1970- ja 1980 luvuilla Etelä Amerikassa (1978, 1981), Afrikassa (1979, 1981) ja Aasiassa (1972, 1979 ja 1984)
- Eurooppalainen järjestö University Women of Europe piti yleiskokouksia vuodesta 1985 vuosittain, viimeinen Istanbulissa 2013

Esimerkkejä kongresseista ja uusista trendeistä

- Suomalaiset ovat olleet aktiivisia osallistumaan, esimerkiksi vuonna 1992 matkusti Suomesta 20-henkinen delegaatio Sirkka- Liisa Hollmenin johdolla. Palo Alton konferenssissa Sirkka- Liisa Hollmen valittiin vuosiksi 1992–1995 IFUW:n 4. varapresidentiksi vastualueenaan nuorten toiminta ja konferenssien workshopit. Workshopeja oli ensi kerran otettu ohjelmaan Helsingin konferenssissa 1989.
- Jokohamaan Japaniin (1995) matkasi Suomesta yhdeksänjäseninen ryhmä. AiheenaAiheena japanilaisen koulutetun naisen asemasta ja panoksesta yhteiskuntaan.
- Nuoria jäseniä yritettiin aktivoida antamalla matkastipendejä, kuten jo Palo Altossa
- Japanin liitto piti nuorten aktivoimista niin tärkeänä, että se tarjosi matkastipendin yhdelle nuorelle osanottajalle jokaisesta IFUW:n jäsenliitosta. Stipendiaattien edellytettiin toteuttavan yhden työpajapäivän

Suomen Akateemisten Naisten liitto

- Suomalaisilla oli myös Grazin konferenssissa Itävallassa (1998) varsin näkyvä asema.
- Suomen Akateemisten Naisten kunniapuheenjohtaja IFUW:n entinen puheenjohtaja tohtori Ritva-Liisa Karvetti, jäsenyyskomitean puheenjohtaja Karmela Bélinki ja konferenssin menettelytapavalvojana toiminut entinen varapuheenjohtaja Sirkka-Liisa Holmén olivat mukana SANL:n puheenjohtaja lisensiaatti Seija Jumppasen johtamassa edustajistossa, johon kuului vielä 18 muuta suomalaista.
- Suomen kannalta IFUW-suhteen keskeisin asia oli 1990- ja 2000-luvuilla jäsenmaksuasia, joka oli ollut lähes koko IFUW:n historian ajan hankala kysymys. Järjestelmässä amerikkalainen jäsen maksoi vähemmän kuin esimerkiksi eurooppalaisten liittojen jäsenet. Tämän lisäksi suuri osa jäsenmaista sai alennusta alhaisen bruttokansantuotteen vuoksi.

International Federation of University Women. Puheenjohtajien merkitys.
Ohessa puheenjohtajien kotimaa vuosina 1920-2013

- Iso-Britannia 7
- Yhdysvallat 7
- Kanada 2
- Intia 2
- Uusi-Seelanti 2
- Japani 2
- Hollanti 2
- Ranska 1
- Suomi 1
- Norja 1
- Puola 1
- Irlanti 1
- Yhteensä 29

Suomen Akateemisten Naisten Liitosta Ritva-Liisa Karvetti 1986-1989

Stipendit Suomesta ja Suomeen.

Tiedon levittäminen tärkeätä

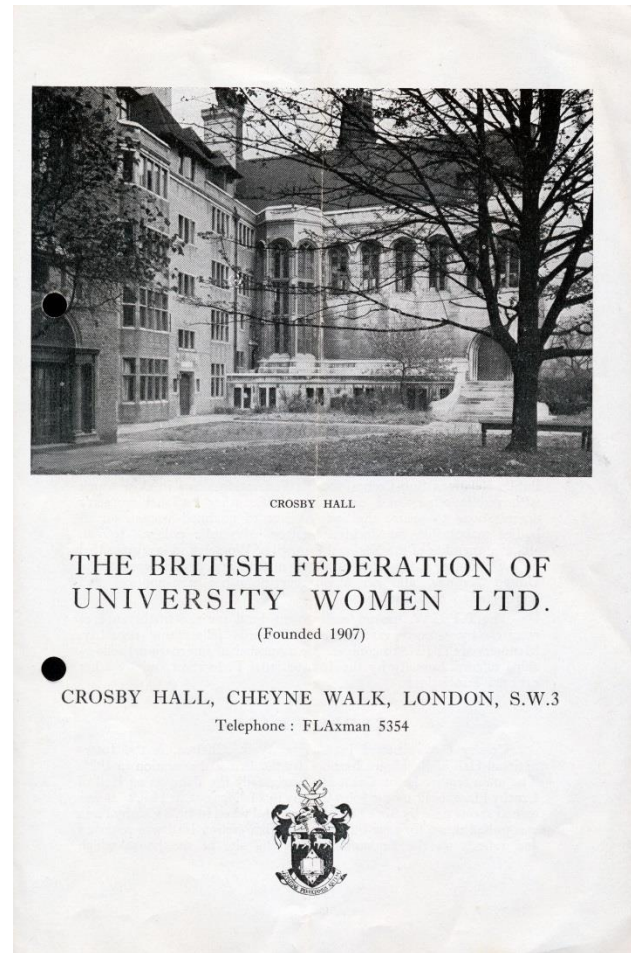
- Stipendien merkitys on ollut merkittävä monelle tutkijalle. Suomen Akateemisten Naisten liitolla on erityinen kansainvälisyyttä edistävä osasto, joka on jakanut apurahoja
- Suomessa kävi ulkomaisia stipendiaatteja SANL:n rahoituksen turvin, esim brasilialainen Maria de Conceicao Lanna Wykrota kasvatustieteiden opettaja ja Brasilian valtion kasvatustieteiden hoitavan komitean neuvonantaja.
- Anitra Gadolin opiskeli Istanbulissa dokumentoimassa palatsien ja moskeijojen mosaiikkitaiteita ja valokuvaamalla kaupungin arkkitehtuuria
- Pirjo Mäkelä, akateemikko teki mikrobiogeneettistä tutkimusta Lister-instituutissa

Stipendit Suomeen ja Suomesta

- Minervan vuosikerta 1953-1973 kertoo:
- Suomen Akateemisten Naisten liitto oli jakanut stipendejä ulkomaalaisille akateemisille naisille. Lehdessä oli tiedot kahdesta tutkijasta Maria Liisa Lydon, Yhdysvalloista oli tehnyt tutkimuksena aiheena ”Economic Cooperation between Soviet Union and Finland”.
- Turkkilainen lisensiaatti Adviye Azmazin tutkimustyö kohdistui Suomen maatalouteen ja maanviljelijäväestöön yhteenvedon ”Finnish Farm and Farmers”, puolisonsa olivat hyvin koulutettuja, ja että maatalon emäntien tieto taito ylitti jopa puolisoiden tietotaidon

Esimerkki Jyväskylän akateemisten naisten puheenjohtajan Aira Kemiläisen (pj. 1970-luvulla) kansainvälisyydestä. Hän toimi vuoden 1986 jälkeen aktiivisesti Vantaan akateemisissa naisissa

- Aira Kemiläinen verkostoitui Akateemisten naisten kautta Helsingissä, Jyväskylässä Vantaalla ja maailmalla.
- Aira Kemiläinen liittyi Helsingin Akateemisiin naisiin (Finnish Federation of University Women, Helsinki Branch) 31.12 1954, siitä jäsenkortti, joka tarpeen kun matkusti ulkomaille. Hän majoittui Crosby Hallin Englannissa
- Naistutkijoiden yhdistykseen ei Kemiläistä haluttu mukaan . Hän oli sitä mieltä, että ”olin edennyt urallani vetoamatta naisellisuuteen ja naissukupuoleen”
- Aira Kemiläisen vaikutuksesta allekirjoittanut, Paivi Setälä ja Aura Korppi-Tommola liittyivät Helsingin Akateemisiin naisiin 1970-luvulla.

Minkälaiset kansainvälisen yhteistyön muodot saavat yhdistyksen elämään?

- Kansainvälisiin konferensseihin osallistujia on kautta aikojen ollut tuskin yhtä prosenttia
- Kysymys yhteinen kaikille naisjärjestöille. Helvi Sipilä kannusti suomalaisia järjestöjä osallistumaan maailman naisten tilanteen parantamiseen Marjatta Väänänen kehoitti naisia osallistumaan poliittiseen toimintaan
- Olisiko workshopit pitänyt aloittaa aiemmin?
- Globaalilla tasolla Suomessa on saavutettu se mihin pyrittiin, naisten koulutus, työssäkäynti ja itsenäinen asema. Sitä vastoin monet näistä meille 1920-luvulla ajankohtaisista kysymyksistä on kehitysmaissa ratkaisematta